

НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ

Страховая аналітика

КРЕДИТНИЙ РЕЙТИНГ – НОВИЙ СТАНДАРТ ОБЩЕННЯ КОМПАНІЇ З РИНКІМ

За последние годы роль страхования в жизни общества значительно возросла. К сожалению, не за счет роста спроса на страхование, а за счет роста его обязательности. В первую очередь это относится к обязательному страхованию гражданско-правовой ответственности автоводителей и обязательному страхованию залогового имущества. Так, по данным Госфинслуг, за 2010 год с физическими лицами было заключено 7 111 526 договоров «автогражданки». Как бы там ни было, но в настоящее время миллионы людей сталкиваются с необходимостью выбора страховой компании.

Но это является непростой задачей даже для специалистов страхового рынка. Ведь как обычно оценивают компанию на рынке? По слухам о том, платит она или нет по убыткам, прежде всего по договорам перестрахования. А как обычно выбирают партнеров по перестрахованию? Или дайவை на обратный бизнес, или кто у них на руководящих должностях и какие у нас с ними личные отношения.

Насекае же питання привілья влучше случае реалізації та маніпулювання інформацією о своєм месте в ринку по страховым платежам и выплатам. Причем понятие «рэнкінг» підменяют понятием «рейтинг».

Слово «рейтинг» асоціюється у людей с надежностью, высоким местом, но тут почему-то связывают этим самым рейтингом не спешат. Насколько нам известно, на сентябрь 2011 года всего 12 страховых компаний из порядка 450-ти имеют индивидуальные рейтинги от рейтинговых агентств.

ПУБЛИЧНИЙ РЕЙТИНГ КАК АЛЬТЕРНАТИВА РЕЙТИНГУ ИНДИВІДУАЛЬНОМУ

Альтернативой индивидуальному рейтингу служит рейтинг публичный. Если индивидуальный рейтинг – это рейтинг, присвоенный по заказу рейтингового агентства на основе предоставленной информации, то публичный рейтинг – это рейтинг, присвоенный только на основе публичной информации, то есть информации, представленной в средствах массовой информации и интернет-ресурсах. Основная критика публичных рейтингов заключается в низком качестве исходной информации, на основании которой они присваиваются. И это действительно так. Ведь под публичной информацией обычно рассматриваются только информация, обязательная для публикации согласно законодательству. А согласно украинскому законодательству финансовые учреждения обязаны публиковать только годовую финансовую отчетность: баланс, отчет о финансовых результатах и еще три формы, но в этом перечне нет ни одной формы, содержащей информацию о страховых платежах, выплатах и так далее.

БАЗА ОЦЕНКИ НАДЕЖНОСТИ ФИНАНСОВОГО УЧРЕЖДЕНИЯ – ДОСТУПНОСТЬ КАПИТАЛА

Здесь возникает первый камень преткновения: рейтинг должен строиться на данных об убыточности страховых операций, надежности перестрахования и прочих страховых показателях. Частично это так, однако базой для оценки надежности финансового учреждения является достаточность имеющегося у него капитала. А вот анализ страховых операций позволяет предположить, сохранится ли этот капитал в будущем.

РЕЙТИНГОВЫЙ ДИАПАЗОН КАК ПУБЛИЧНАЯ РЕЙТИНГОВАЯ ОЦЕНКА

Если вы соглашаетесь с приоритетом достаточности капитала, то возникает второй камень преткновения: объективная финансовая отчетность малоинформативна. Действительно, в строке баланса «денежные средства» не указано, в каком банке размещены деньги – банкроте или супернадёжном, в строке «финансовые инвестиции» не содержится информация, это «голубые фишки» или «мусорные» акции.

Мы предлагаем рассматривать в качестве публичного рейтинга не единичную и конкретную величину, а рейтинговый диапазон как оценку минимального и максимального значений рейтинга. При этом предполагается, что реальное значение рейтинга должно находиться в пределах тако-

Олег ПЛІАТНИК, директор Інституту аналізу ризиків

го диапазона, и оно должно определяться в процессе присвоения индивидуального рейтинга.

При установлении минимального рейтинговой оценки (минимального рейтинга) используются жесткие ограничения и значения параметров и коэффициентов. Конкретно:

– в зачет принимаются не все денежные средства, а только 75%;

– ценные бумаги принимаются в зачет не в полном объеме, а только 30%.

Цель – предположить, что активы и операционная деятельность компании являются некачественными (слабыми) и установить значение рейтинга при таком предположении.

При установлении максимальной рейтинговой оценки (максимального рейтинга) понижаются коэффициенты и ограни-

чиваются условия не применяются, а при моделировании воздействия неблагоприятных факторов применяются в минимальном объеме.

Иллюстрация приоритета достаточности капитала и рейтингового диапазона в качестве публичной рейтинговой оценки

Приоритет достаточности капитала как основы суждения о надежности страховщика и эффективность идеи применения рейтингового диапазона в качестве публичной рейтинговой оценки хорошо иллюстрируют данные по успешности с рынка страховых компаний «Вексель» и «Страховые традиции», если к ним применить сегодняшнюю методику рейтингования.

«Вексель». Промежуточный рейтинг по итогам 2008 года по min-оценке (оценке по жестким правилам) ухудшился на три рейтинговых уровня, перейдя из «наименьшего» на рейтинг «инвестиционного уровня» в «средний из рейтингов спекулятивного уровня», потянув за собой и итоговый рейтинг (по min-оценке). Это произошло исключительно по причине очень значительного ухудшения коэффициента платежеспособности (платежеспособности капитала). Промежуточный рейтинг по итогам 2009 года уже по max-оценке понизился до уровня «ССС».

«Страховые традиции». Рейтинг по min-оценке был на «среднем из рейтингов спекулятивного уровня» на протяжении всего периода. А по итогам 2008 года промежуточный рейтинг и по max-оценке понизился до этого же уровня.

АНАЛИЗ ЖАЛОБ

Своеобразным компенсатором закрытости информации о компаниях являются жалобы. Жалобы – это нормальные явления для рабочей компании. Важны не сами факты «наличия / отсутствия жалоб»,

	2008-12	2009-3	2009-6	2009-9	2009-12
доля жалоб	5,8%	4,5%	4,5%	5,4%	5,3%
уровень жалоб	2,3		3,8		

	2008-12	2009-3	2009-6	2009-9	2009-12
доля жалоб	1,8%		19,2%	17,1%	16,1%
уровень жалоб	0,8				

а их количество и динамика. И особенно показательно сопоставление доли жалоб на компанию среди жалоб на все компании с рыночной долей компании (такие соотношения мы называем уровнем жалоб).

При этом следует отметить, что с жалобами связана и существенная проблема – это простой способ «очернить» конкурента (в отношениях между компаниями) или «отомстить» компании (в отношениях между компанией и клиентами). Поэтому при анализе мы стремимся учитывать только те жалобы, которые можно идентифицировать и которые связаны с просрочкой выплаты страхового возмещения, занижением его размера или отказом. Повторяющиеся жалобы от одного и того же лица не учитываются.

Анализ жалоб мы производим на основе автострахования (это объясняется необходимостью однородности анализируемых процессов для проведения корректного анализа).

Практическое применение анализа жалоб – предполагается, что заявленные резервы могут быть неадекватными (по разным причинам – ошибки, халатность, умысел персонала), и по этой причине в методике рейтингования они увеличиваются не менее чем на 5% в зависимости от уровня жалоб.

КОЭФИЦИЕНТ РЫНОЧНОГО ПОЛОЖЕНИЯ

В методике рейтингования одним из факторов, определяющих рейтинговую оценку компании, является ее рыночное положение. Особое значение этого фактора имеет для компаний, претендующих на рейтинг инвестиционного уровня. Классическая рыночная доля рассчитывается как отношение страховых платежей по компании к платежам по всему рынку. Однако на основании публичной информации это сделать невозможно.

Сравнение рыночной доли первых десяти компаний по платежам с коэффициентом их рыночного положения

№ п/п	Справочная компания	Страховые платежи	Справочная компания	Коэффициент рыночного положения
1	«Кремень» СК, ЧАО	1 265 379,0	«АКА»	18,44
2	«АКА»	721 989,0	«Оранта» НАСК, ОАО	15,43
3	«Оранта» НАСК, ОАО	643 888,1	«ИНГО Украина» АСК, ЧАО	14,53
4	«УНИКА» СК, ЧАО	528 320,3	«Провидия» СК, ЧАО	14,06
5	«Провидия» СК, ЧАО	454 292,3	«УНИКА» СК, ЧАО	12,65
6	«ИНГО Украина» АСК, ЧАО	437 238,8	«Украинская пожарно-страховая компания, ЧАО	10,24
7	«Украинская пожарно-страховая компания, ЧАО	432 912,2	«Украинская страховая группа СК, ЧАО	9,52
8	«Украинская страховая группа СК, ЧАО	407 647,1	«Лемма» СК, ПАО	8,90
9	«Лемма» СК, ПАО	388 999,9	«Кремень» СК, ЧАО	5,88
10	«Днепр-инвест» АСОЗТ	377 249,0	«Днепр-инвест» АСОЗТ	2,31

Данные по итогам 2010 года

Уровень рейтинга	Индивидуальный рейтинг	К-во СК	Публичный рейтинг	К-во СК
инвестиционный	цАА	1	цААА	1
	цАА	1	цААА и лучше	11
	цАВВ	1	цАВВВ и лучше	13
	цАВВ	1	цАВВВВ и лучше	11
спекулятивный	цАВВ	1	цАВВ	1
	цАВВ	1	цАВВ и лучше	21
	цАСС	1	цАВВСС и лучше	42
	цАСС	1	цАВВСС и лучше	33
всего		3		252

код ЕГРПОУ: 20031391		2006		2007		2008		диапазон публичного рейтинга:
min	max	min	max	min	max	min	max	
BBB	A	BBB	A	ССС	BBB			промежуточный рейтинг
c	c	c	c	c	c			код доступа к капиталу
a/a	a	a/a	a	a/a	a/a			код обеспеченности ресурсами
a/a	a/a	a/a	a/a	a/a	a/a			код рентабельности
c/a	a/a	d/a	a/a	d/d	d/c			код платежеспособности
до моделирования воздействия неблагоприятных факторов, но с учетом возможного недорезервирования:								
1,673	2,451	1,322	1,850	0,494	0,884			коэффициент платежеспособности
46,8	31,4	22,0	15,5	74,1	39,9			ОДК III, %
0,088	0,059	0,095	0,067	0,266	0,143			МСУ / капитал III
109 300,1	162 153	216 59	110					капитал III, тыс. грн.
2009								
min		max		min		max		диапазон публичного рейтинга:
ССС	ССС	ССС	ССС	(p)	(p)			цАСС
c	c	c	c	цАСС	цАВВ			код доступа к капиталу
a/a	a	a/a	a	цАСС	цАВВ			код обеспеченности ресурсами
c/c	a/a	c/c	a/a	d	d			код рентабельности
d/d	d/d	d/d	d/d	d/d	d/d			код платежеспособности
0,336	0,632							индивидуальный рейтинг:
-101,2	-52,8							прогноз:
0,474	0,247							текущее фин. состояние:
18 345,8	35 171,0							доступ к капиталу:

2010 год – лицензия аннулирована;

2011 год – компания исключена из Госреестра финансов учреждений.

код ЕГРПОУ: 32281587		2006		2007		2008		диапазон публичного рейтинга:
min	max	min	max	min	max	min	max	
ССС	BBB	СС	BBB	ССС	ССС			промежуточный рейтинг
c	c	c	c	c	c			код доступа к капиталу
c/c	c	c/b	b	a/a	a			код обеспеченности ресурсами
a/a	a/a	b/b	b/b	d/a	d/b			код рентабельности
d/c	a/a	d/d	c/b	d/d	d/d			код платежеспособности
до моделирования воздействия неблагоприятных факторов, но с учетом возможного недорезервирования:								
0,826	1,500	0,615	1,142	0,429	0,646			коэффициент платежеспособности
35,1	18,5	1,6	0,9	18,9	6,8			ОДК III, %
0,157	0,083	0,205	0,121	0,493	0,178			МСУ / капитал III
29 951,4	56 779,1	46 092,7	78 004,1	26 028,9	72 069,0			капитал III, тыс. грн.
2009 год – лицензия аннулирована;								
2010 год – компания исключена из Госреестра финансов учреждений.								

РЕГУЛЯТОРНА СПІВПРАЦЯ

Узгодження нормативних актів

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПІДРИСНИЦТВА

своїми рішеннями від 19.09.2011 р. №826 та 28.09.2011 р. №858 відмовив у погодженні проєктам регуляторних актів як таких, що не мають достатнього рівня ефективності, збалансованості, прозорості та ґрунтовності громадської думки.

Перше рішення стосується представлення проєкту регуляторного акта щодо зміни до Закону України «Про захист прав споживачів» та «Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг» з метою вдосконалення системи захисту прав споживачів фінансових послуг та забезпечення її ефективності. Зокрема, проєктом Закону пропонується врегулювати такі поняття, як споживач фінансових послуг, споживач кредитів, та уточнити поняття продукції.

Цей законопроект двічі був направлений до Комітету. Проте ДФП не врахувала зауважень та пропозицій Ліги страхових організацій України, Всеукраїнської асоціації кредитних спілок та Української федерації ubezpieczenia.

Комітет звернув увагу керівників ДФП на необхідність дотримання принципу прозорості та врахування громадської думки в частині обов'язкового розкриття регуляторними органами інформації, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, та з метою винайдення взаємоузгодженого рішення та усунення наявних розбіжностей щодо окремих норм законопроекту запропонував регуляторним органам ініціювати, зауважень та пропозицій